

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring – utredning om organisering av luftambulansetjenesten

Høringens saksnummer: 21/1398

Høring: Høring – utredning om organisering av luftambulansetjenesten

Levert: 23.06.2021 15:32:05

Svar type:

Jeg svarte som: Annen frivillig organisasjon

Avsender: Frivillighet Norge

Kontaktperson: Stian Slotterøy Johnsen

Kontakt e-post: stian@frivillighetnorge.no

Høringsuttalelse om organisering av luftambulansetjenesten

Frivillighet Norge takker for muligheten til å kommentere rapporten «Organisering av luftambulansetjenesten». Frivillighet Norge er et samarbeidsforum for alle typer frivillige organisasjoner. Vi har i dag rundt 350 medlemsorganisasjoner med aktiviteter på de fleste samfunnsområder, blant annet helse, omsorg, opplæring, beredskap, interessepolitikk, tro og livssyn, kultur, idrett og friluftsliv. Våre medlemsorganisasjoner representerer totalt over 50 000 lokale lag og foreninger. Flere av våre medlemsorganisasjoner driver velferdstjenester innenfor områder som barnevern, rusomsorg, eldreomsorg, arbeidsinkludering og rehabilitering på oppdrag fra det offentlige.

Vi uttaler oss her i kraft av vårt arbeid med rammebetingelsene for ideelle aktører, og begrenser oss derfor til å kommentere de delene av rapporten som handler om modell med drift av ideelle aktører.

Generelt om ideelle aktører innenfor velferdstjenestene

Frivillige og ideelle organisasjoner har drevet fram utviklingen av dagens velferdssamfunn gjennom aktivisme, innovasjon og tjenesteyting. I svært mange tilfeller har de tjenestene vi i dag tar som en selvsagt del av det offentliges ansvar blitt utviklet av frivillige organisasjoner, for å dekke behov organisasjonene selv har identifisert. Som det kommer fram i rapporten gjelder dette også for luftambulansetjenesten i Norge.

Frivillighet Norges grunnsyn er at det offentlige på alle nivå må ha en

anskaffelsespolitikk som legger til rette for at ideelle aktører kan levere offentlig finansierte velferdstjenester. Ideelle aktører skiller seg fra kommersielle leverandører av velferdstjenester gjennom at de leverer velferdstjenester for å realisere sine ideelle formål, ikke for å skape profitt. Ideelle aktører springer ofte ut av en stiftelse eller en forening og kan skape en rekke merverdier som både kommer brukeren av tjenesten og samfunnet som sådan til gode. Merverdien kan for eksempel bestå i at aktøren kan mobilisere frivillige ressurser og/eller likepersoner som styrker tilbudet, fungerer som talerør for sine brukergrupper, har en høy tillit i befolkningen eller i brukergruppene og/eller har et helhetlig perspektiv som ligger til grunn for deres arbeidsmetode og driftskonsept.

Om rapportens omtale av modell med drift av ideelle aktører

Adgang til å bruke ideelle aktører

Frivillighet Norge er glad for at rapporten i kapittel 7.4.1 slår utvetydig fast at det er rettslig grunnlag for å overlate driften av luftambulansetjenesten til ideelle aktører. Vi vil spesielt peke på at utvalget mener at en avtale med en eller flere ideelle aktører ikke vil innebære ulovlig statsstøtte, både fordi tjenesten må anses som myndighetsutøvelse, og fordi den anses å være av allmenn økonomisk betydning. Disse unntakene er også relevante på andre områder hvor ideelle aktører leverer offentlig finansierte velferdstjenester.

Ideelles uavhengige rolle må ivaretas i samarbeidsrelasjoner

Vi viser til omtalen under «Ulemper med modellen» (om drift av ideelle aktører) på side 112-113:

«Det er også erfaringer med utspill, blant annet fra enkeltmedlemmer i SNLA, for å påvirke basestruktur og opprettelse av flere baser i luftambulansetjenesten. Dette utfordrer de regionale helseforetakenes ansvar for å foreta samlede prioriteringer i spesialisthelsetjenesten.»

En sentral del av merverdien ved at ideelle aktører driver velferdstjenester er at disse aktørene også fungerer som «vaktbikkjer» for det offentlige og pådrivere for å styrke tjenestene. Frivillighet Norge finner det underlig at ekspertgruppen trekker fram dette som en ulempe. Frivillighet Norge mener at kontrakter og avtaler mellom det offentlige og ideelle aktører ikke på noen måte må være til hinder for at de ideelle aktørene deltar i offentlig debatt om hvordan tjenestene kan utvikles og forbedres.

Regjeringens mål om ideell vekst

Regjeringen har et uttalt mål om å «doble de ideelles andel av den samlede helse- og omsorgssektoren til 10 pst. målt i kostnader» (fra Helse- og

omsorgsdepartementets budsjettproposisjon for 2020). Dette målet er ikke omtalt i rapporten, og slik vi forstår det heller ikke en del av grunnlaget for ekspertgruppens anbefaling. Vi forventer at denne målsetningen blir vektlagt i den videre prosessen med å forbedre organiseringen av luftambulansetjenesten i Norge.

Med vennlig hilsen

Stian Slotterøy Johnsen

Generalsekretær

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.